Nr. 253 Poniedziałek 24 września (7 października) 1912 r. Rok VII

Wychodzi codziennie rano oprócz dni poświątecznych

Adres Redakcyi: Kijów, Kreszczatyk 38. Tel. 2464.
Adm. i Druk. Polskiej: Kijów, Kreszcz. 38. Tel. 1672.

Rękopisów Redakcya nie zwraca.
Redaktor przyjmuje od [illegible] Sekretarz od [illegible]
Administracya otwarta od [illegible]

Ogłoszenia przyjmuje się do godziny [illegible]

DZIENNIK KIJOWSKI

PISMO POLITYCZNE, SPOŁECZNE I LITERACKIE

[illegible] Za wiersz petitowy lub jego miejsce [illegible] 40 kop pierwszy i 20 kop każdy na[illegible] za tekstem 20 k. pierwszy i 10 kop. na[illegible] Załobne po 40 k. W rubryce „Nadesłane" wiersz petitowy lub jego miejsce 1 rb.

Numer pojedyńczy 5 kop.

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmuje Administracya.

Czas odnowić prenumeratę na kwartał IV.

Dla uniknięcia przerwy w odbieraniu pisma, Sz. Sz. prenumeratorowie zechcą łaskawie nadesłać prenumeratę przed dn. 1-go października. 4360

Telegramy.

(*Od korespondentów własnych i Agencyi Petersburskiej*).

Groźba wojny.

Obostrzenie zatargu

Wiedeń (AP) Bułgarowie miejscowi otrzymali wiadomość, że dziś rozpoczną się kroki wojenne.

Wiedeń (AP). Poseł turecki w Białogrodzie oświadczył korespondentowi „Neue Freie Presse", że niema nadziei na pokojowe załatwienie zatargu.

Konstantynopol (AP) Porta sądzi, że wojna bałkańska usunęłaby przykre wrażenie spowodowane zawarciem pokoju z Włochami. Nastrój wojenny wzmógł się. Prasa występuje w tonie ostrym. Przygotowania wojenne trwają.

Potyczka na granicy czarnogórskiej

Londyn (AP). Do Agencyi Reutera telegrafują z Konstantynopola, że d. 22 września wieczorem rząd otrzymał doniesienie o poważnej potyczce na granicy czarnogórskiej. Potyczka ta, być może, jest początkiem wojny. Szczegóły nie są znane.

Serbska mowa narodowa.

Białogród (AP). Otwierając skupczynę, król w mowie tronowej zaznaczył, że skupczyna została zwołana na sesyę nadzwyczajną wobec sytuacyi wyjątkowej w państwie sąsiedniem. „Nieznośne warunki współplemieńców w Turcyi zawsze zajmował Serbię. Pod naciskiem wciąż wzrastających narzekań ujarzmionych braci, którym zagraża zagłada zupełna, powstrzymywaliśmy uczucia jednomyślne całego narodu w celu zachowania pokoju na wschodzie Europy. Postępując w ten sposób, rząd serbski uprawniony był do oczekiwania wprowadzenia reform w Turcyi celem zabezpieczenia rozwoju pokojowego pokrewnego narodu. Mocarstwa ze swej strony zwróciły się w Konstantynopolu z radami przyjaznemi, podyktowanemi próbami, na które wystawieni byli nasi bracia i inni chrześcijanie.

Na nieszczęście, wszystko było daremne.

Zamiast spodziewanych reform zostaliśmy oszołomieni wiadomością o mobilizacyi tureckiej w pobliżu naszej granicy.

Na zarządzenia podobne, zagrażające bezpieczeństwu Serbii, mogła być tylko jedna odpowiedź: mobilizacya armii serbskiej.

Postawa nasza jest jasna i wyraźna; obowiązkiem naszym jest zarządzenie środków bezpieczeństwa. Wspólnie państwami chrześcijańskiemi na Bałkanach powinniśmy uczynić wszystko dla zabezpieczenia warunków odpowiednich rzeczywistego i trwałego pokoju na Bałkanach. Życzymy z całego serca powodzenia w pracy, niezbędnej dla państwa i narodu.

Ogłaszam otwarcie skupczyny.

Niech żyje naród serbski!"

Mowę przyjęto z entuzyazmem; na wzmiankę o mobilizacyi rozległy się długotrwałe okrzyki: „żiwio!"

W drodze do skupczyny ludność burzliwie witała króla.

W poniedziałek skupczyna będzie omawiać kwestyę odpowiedzi na mowę tronową.

Białogród (Wł). Z tonu mowy tronowej wyprowadzają wniosek, że rząd serbski stracił wszelką nadzieję utrzymania pokoju.

Nastrój w Bułgaryi.

Sofia (AP). Jeden z ministrów w rozmowie z korespondentem Pet. Ag. Tel. powiedział: „Serbia jest zachwycona stanowiskiem prasy rosyjskiej. Możemy sądzić, że społeczeństwo rosyjskie rozumie nas i współczuje z nami. Znosiliśmy cały ciężar kwestyi macedońskiej ustawiczne zwlekanie Porty i znieważanie naszej godności narodowej. Gotowiśmy byli czekać, lecz nie mogliśmy znieść wyzywającej postawy Turcyi, zagrażającej bezpieczeństwu Bułgaryi. Pomimo naszego stanowiska pokojowego Turcya zmobilizowała swą armię.

Zmuszeni byliśmy uczynić to samo i uzbroić cały naród. Przyszła chwila decydująca w życiu bułgarów. Alena jacta est Naród bułgarski cofnąć się nie może.

W Turcyi

Konstantynopol (AP) Sytuacya bez zmian. Manifestacye trwają w dalszym ciągu. Przedstawiciele państw bałkańskich oczekują instrukcyi od swych rządów. Przypuszczają, że dzień 24 października będzie rozstrzygający.

Konstantynopol (AP) Rząd zwołał senatorów dla narady w sprawie sytuacyi obecnej, co wywołało pogłoski o przesileniu gabinetowem Mówią, że ster rządów obejmie Kiamil-basza. Porta zwróciła się do mocarstw z notą, zapewniającą o pokojowych zamiarach Turcyi i wkładającą odpowiedzialność za następstwa na państwa bałkańskie.

Konstantynopol (AP) Były minister Asim wyjechał do Wiednia w misyi poufnej.

Konstantynopol (AP). Powołani zostali do szeregów armii rezerwiści z lat 1883—1888.

Na granicę bułgarską wysłano 1-szą dywizyę jazdy.

Konstantynopol (AP) Manifestancyi wybili szyby w lokalach ambasady włoskiej, misyi bułgarskiej i konsulatu greckiego.

Akcya mocarstw.

Paryż (AP) Gabinety petersburski i berliński przyjęły propozycyę Francyi o sposobie i warunkach wystąpienia mocarstw na Bałkanach. Spodziewana jest pomyślna odpowiedź z Londynu i Wiednia.

Anglia proponuje, by w Konstantynopolu mocarstwa wystąpiły zbiorowo, zaś w stolicach bałkańskich w imieniu mocarstw Austrya i Rosya.

Paryż (Wł). Ambasador francuski w Berlinie Cambon donosi, że pomiędzy Francyą a Niemcami nastąpiło porozumienie zupełne o konieczności wspólnej akcyi na Bałkanach.

Wiedeń (AP) Gazety uważają, że propozycya Poincaré'go zgodna jest z kierunkiem polityki Austro-Węgier i rokują jej przyjęcie przychylne. „Fremdenblatt" donosi, że ambasador francuski doręczył hr. Berchtoldowi propozycyę Francyi o wspólnej akcyi mocarstw, mającej na celu zapobieżenie wojnie i zachowanie *status quo*.

Austro-Węgry udzielą odpowiedzi w jaknajkrótszym czasie, od pośpiechu bowiem zależne jest powodzenie rokowań.

Opinie Sazonowa.

Paryż (AP). Minister spraw zagranicznych w rozmowie z korespondentem Pet. Ag. Telegraficznej wyraził zadowolenie, iż podróż do Francyi pozwoliła mu osobiście porozumiewać się z gabinetem francuskim w sprawie sytuacyi na Bałkanach. Stwierdzona została zupełna jednomyślność co do akcyi, wywołanej przez wypadki obecne. Dziś są pewne podstawy spodziewać się, że Turcya zrozumie konieczność wprowadzenia reform, które mogłyby zadośćuczynić potrzebom narodów chrześcijańskich na półwyspie Bałkańskim.

Co do formy wystąpienia mocarstw, obecnie nie zdecydowano jeszcze czy będzie ono zbiorowem, czy też, jak to proponuje Francya, w imieniu wielkich mocarstw wystąpią Rosya i Austrya. Wogóle powiedzieć można, że dyplomacya francuska i rosyjska czynią wszystko od nich zależne, w celu zażegnania konfliktu. Nadzieje osiągnięcia pomyślnych wyników jeszcze nie jest stracona.

Paryż (AP). W rozmowie ze współpracownikiem „Temps'u" Sazonow oświadczył, że formuła, którą mają zaaprobować mocarstwa, jest bardzo ścisła. Sprawa dotyczy nie przyrzeczenia, ale faktycznego przeprowadzenia reform. Formuła zadowolni państwa bałkańskie, ponieważ one same zrzekają się nabytków terytoryalnych.

Korespondentowi „Liberté" Sazonow oświadczył, że w razie wojny, niema wątpliwości, iż zostanie ona umiejscowiona.

Nadzieje zażegnania wojny.

Londyn (AP). Asquith w mowie wypowiedzianej w Ladybanke oświadczył, że horyzont polityczny oddawna już nie był tak groźny, jak obecnie, jednak jest nadzieja, że możliwe jest uniknięcie strasznego niebezpieczeństwa wojny.

Cel związku bałkańskiego.

Białogród (Wł.). Urzędowa „Samouprawa" pisze, że blok państw bałkańskich powitany został życzliwie przez wszystkie mocarstwa nie kierujące się celami egoistycznymi na Bałkanach Blok nie dąży ku zagarnięciu obcego terytoryum; cel bloku—wolność rozwoju kulturalnego i ekonomicznego, niepodległość narodów bałkańskich i obrona ich od wszelkich zamachów. Wiadomość o usługach zaofiarowanych przez rosyjski „Czerwony Krzyż przyjęto z radością.

Ochotnicy macedońscy.

Sofia (Wł.). Z Macedonii przybyło 5,000 ochotników.

W Macedonii.

Sofia (Wł.). Oddział powstańców macedońskich wysadził w powietrze most na Maricy pod Mustafą.

Sofia (Wł.). Wódz powstańców macedońskich Sandansky z 2,500 ludzi zajął wąwóz Kremena.

Nota państw bałkańskich.

Wiedeń (Wł.). Wobec zwłoki w wysłaniu do Turcyi noty państw bałkańskich przypuszczają, że w rezultacie każde państwo wyśle własną notę.

Nowa republika.

Ateny (Wł.) Na Samosie, opuszczonym przez turków, powstańcy greccy ogłosili republikę i utworzyli rząd tymczasowy.

Austro-Węgry a Serbia.

Białogród (AP). Wiadomość o zasekwestrowaniu przez Węgry 18 wagonów zapasów wojennych, wysłanych z Francyi—wywołała oburzenie. Dopatrują się w tem zarządzeniu wyrażenia sympatyi dla Turcyi ze strony Austro-Węgier i nieprzyjaźni dla Serbii, gdyż przed paru dniami przez terytoryum austryackie bez przeszkód przewieziono zapasy wojenne, wysłane z Niemiec do Turcyi i skonfiskowane następnie w Serbii.

Wiedeń (AP). Zabroniono przewozu zapasów wojennych, wysyłanych z Francyi do Serbii.

Linz (Wł.). Władze zatrzymały transport materyałów wybuchowych wysłany do Serbii z Wiednia.

Niepokoje „Now. Wr."

Petersburg (Wł.). „Now. Wr." nawiedzają przykre przeczucia z powodu polityki Sazonowa.

W kwestyi wspólnej akcyi mocarstw gazeta wypowiada zdanie, że krocząc wraz z wrogiem ludów bałkańskich trudno jest osiągnąć cel pożyteczny dla tych ostatnich. „Now. Wr." zapytuje jakie gwarancye otrzyma dyplomacya rosyjska w sprawie umiejscowienia wojny i zachowania *status quo*.

Posłowie Krety w parlamencie greckim.

Ateny (Wł.). Dopuszczeni zostali do parlamentu greckiego posłowie z wyspy Krety.

Opinia komitetu bałkańskiego.

Bukareszt (AP). Przedstawiciele znajdującego się w Bukareszcie komitetu albańskiego za przyczynę wojny uważają daną przez Turcyę Albanii autonomię połowiczną, która grzebie nadzieje słowian bałkańskich.

W Rumunii

Bukareszt (Wł.). Krąży pogłoska, że gabinet poda się do dymisyi.

Protest socyalistów węgierskich.

Budapeszt (Wł.). Socyaliści węgierscy urządzili 40 wieców protestu przeciw mobilizacyi i wojnie.

Pokój włosko-turecki.

Konstantynopol (AP). Korespondent Pet. Ag. Tel. dowiaduje się z wiarogodnego źródła, że pokój włosko-turecki jeszcze nie został zawarty.

Konstantynopol (Wł.). Minister spraw zagranicznych oświadczył dziennikarzom, że układ pokojowy z Włochami zostanie podpisany we wtorek b. t.

Zgon zasłużonego kapłana.

Kraków (Wł.). Na Madagaskarze zmarł wołyniania, zasłużony misyonarz, opiekun trędowatych, jezuita ks Jan Beyzym, urodzony w Beyzynach na Wołyniu, syn Jana i Olgi ze Stadnickich w wieku 62 lat.

Zmarły był autorem świetnych „Listów" drukowanych w „Misyach katolickich". Kapłan bohater zamierzał osiąść na Sachalinie wśród skazańców.

Zmarł na żółtą febrę.

Zawód ks. Kapitzy.

Katowice (Wł.). Ks. Kapitza złożył mandat sejmowy w nadziei, iż zostanie mianowany arcybiskupem gnieźnieńsko-poznańskim. Spotkał go jednak zawód: mianowano go tylko dziekanem.

O miliony Ogińskiego.

Petersburg (Wł.). Małżonkowie Haydeburowowie uznani zostali za zdrowych na umyśle, sprawę ich skierowano do władz sądowych. Hajdeburowowa, jak wiadomo, twierdziła, iż jest córką ks. Ogińskiego nieprawego łoża i czyniła starania o zatwierdzenie fałszywego testamentu.

Wybory do Dumy.

Petersburg (AP). Z kuryi drobnej własności ziemskiej w gubernii podolskej wybrano: 511 duchownych prawosławnych i 14 drobnych właścicieli ziemskich; w gubernii kijowskiej: 477 duchownych prawosławnych i 36 drobnych właścicieli ziemskich, — szlachty, mieszczan i włościan; wśród wybranych dwóch byłych posłów do 3-ej Dumy duchowni prawosławni — nacyonaliści: Anatazewicz i Wołkow; w gubernii wołyńskiej: 321 duchownych prawosławnych, 2 księży, 19 drobnych właścicieli ziemskich i nauczyciel; w gub. mohylowskiej: 112 duchownych prawosławnych, 46 szlachty, 10 drobnych właścicieli ziemskich i 8 włościan; w gub. witebskiej 99 duchow. prawosł., 46 drobnych właścicieli ziemskich, 2 księży, 2 mieszczan, 2 włościan, 1 niemiec i 1 szlachcic; w gub mińskiej: 131 duchownych prawosławnych, 8 drob. właścicieli ziemskich, 6 urzędników i 5 włościan; wśród wybranych — prokurator grodzieńskiego sądu okręgowego Kadygrybow i członek wileńskiej izby sądowej Ridman.

Petersburg (AP). Z kuryi drobnej własności w Królestwie Polskiem wybrano: w gubernii warszawskiej: 173 włościan i 10 księży; w gub. kaliskiej: 370 drobnych właścicieli ziemskich, 49 urzędników gminnych, 29 księży i 2 obywateli ziemskich stanu szlacheckiego, w gub. łomżyńskiej: 13 księży, 123 włościan, 188 drobnej szlachty, 74 mieszczan, 9 obywateli ziemskich, szlachty; w gub. lubelskiej: 126 drobnych właścicieli ziemskich, 15 włościan i 7 księży; w gubernii kieleckiej: 60 włościan i 7 księży; w gub. piotrkowskiej: 266 włościan, 38 księży, 6 szlachty i 80 drobnych właścicieli ziemskich; w gub. radomskej: 27 księży, 7 szlachty, 247 włościan, 14 mieszczan i 2 drobnych właścicieli ziemskich; w gub. siedleckiej: 192 włościan, 57 szlachty, 5 księży i 13 mieszczan; w gub. suwalskiej: 148 drob. właścicieli ziemskich, 14 księży i 1 duchowny prawosławny.

Petersburg (Wł.). „Riecz" donosi, że w Mińsku wśród prawyborców żydowskich doszło do rozłamu. Lewica niezadowolona z kandydatury syonisty Bruckusa zawarła blok z polakami i postawiła kandydaturę d-ra Kamińskiego.

W Kownie polacy-narodowcy postawili kandydatury: Wotarskiego i Bondzynowskiego, postępowcy: Urbanowicza i Junowicza.

Moskwa (Wł.). Postępowcy odrzucili stanowczo kandydaturę Astrowa, postawioną przez demokratów konstytucyjnych. Zwrócono się do prawyborców z propozycyą postawienia innej kandydatury.

Petersburg (Wł.). Minister spraw wewnętrznych zniósł zarządzoną przez gubernatora saratowskiego konfiskatę biuletynów wyborczych bloku postepowców i „kadetów".

Petersburg (AP). Z kuryi włościańskiej w gubernii podolskiej wybrano 190 pełnomocników. Odbyły się wybory pełnomocników robotników fabrycznych w guberniach podolskiej i grodzieńskiej.

Petersburg (AP). Na zjazdach pełnomocników włościańskich w gubernii mohylowskiej wybrano na wyborców: 3 monarchistów, 28 należących do prawicy, 4 bezpartyjnych.

Petersburg (Wł.). „Rusk. Znam." pisze, że organizatorowie wyborów klerykalnych w zapale przekroczyli granice, wskazane przez rozsądek. Według „Rusk. Znam.", duchowni są stronnikami konstytucyi.

Petersburg (AP). Z kuryi drobnej własnossi wybrano na pełnomocników w gubernii wileńskiej: 8 drobnych właścicieli ziemskich, 14 włościan, 9 księży i 44 szlachty; w gub grodzieńskiej: 115 duchow. prawosł., 19 księży, 20 szlachty, 2 urzędników, 15 mieszczan, 10 włościan i 3 żydów.

Koniec strajku.

Madryt (AP). Wobec tego, iż Canalejas przyrzekł wnieść projekt prawa o zwiększeniu płacy kolejowcom i o zmniejszeniu godzin pracy, komitet centralny postanowił przerwać strajk.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś 24 (7) N. M. P. od wyk. niewoln
Jutro 25 (8) Firmina B. W.

Wschód słońca o godz. 6 m. 10
Zachód słońca o godz. 5 m. 26
Długość dnia godz. 11 m. 22.

Kalendarzyk Historyczny.

7 października n. st.

Roku 1672. Król Jan Sobieski gromi tatarów pod Horyńcem, wyzwalając przeszło 12,000 ludności z niewoli tatarskiej.

— **Kara prasowa.** Redaktor gazety „Kijewskaja Myśl" p. Tarnawski za zamieszczenie kilku artykułów w ostatnich numerach pomienionego pisma został skazany w drodze administracyjnej na dwa miesiące aresztu bez zamiany na grzywny.

— **Projekt „gradonaczalstwa" w Kijowie.** Jak donosiliśmy w swoim czasie, projekt „gradonaczalstwa, opracowany w Kijowie z polecenia ministerstwa spraw wewnętrznych, został uchylony. Obecnie, na skutek ponownego polecenia ministerstwa administracya miejscowa złożyła nowy projekt, według którego zarząd kijowskiego gradonaczalstwa zostanie zorganizowany na wzór odeskiego, przyczem utworzone zostaną nowe cyrkuły policyjne: słobodzki, demijowiecki i sołomeński W skład ostatniego wejdą G.-Sołomenka i Światoszyn.

Projekt przewiduje zwiększenie wydatków na policyę w sumie 50,000 rb.

— KRADZIEŻE. W domu № 79 przy ulicy Żylańskiej w mieszkaniu oficera A. Szeldniewa dokonano kradzieży rzeczy wartości 500 rb.

W domu № 84 przy ul. Dmitrowskiej skradziono z korytarza rower, należący do Dobyczinowej wartości 100 rb.

— RABUNEK. Dn. 22 go września około godz. 2 po południu na ulicy Gogolewskiej na powracającego ze szkoły ucznia N. Lewickiego napadł jakiś wyrostek i wyrwawszy uczniowi z rąk tornister szybko zbiegł.

— WYSŁANIE. Z rozporządzenia narady specyalnej w Petersburgu, w drodze administracyjnej skazano R. Szopnik, znajdująca się w więzieniu łukjanowieckiem, na wysłanie z Kijowa na 2 lata i oddanie pod dozór policyi w obranem miejscu zamieszkania.

— ZNIKNIĘCIE CHŁOPAKA Dn. 22 znikł na ulicy Fundukleiowskiej syn A. Ugrikowej podczas przechadzki z matką. Widocznie pozostał w tyle i zabłądził w tłumie. Zrozpaczona matka zwróciła się do policyi. Adres jej: Szosa Brzeska № 15 m. 1.

Dziennik Kijowski

Pismo polityczne, społeczne i literackie.

PIERWSZE i JEDYNE CODZIENNE PISMO POLSKIE NA RUSI.

„Dziennik Kijowski“ wychodzić będzie w roku 1912, w siódmym roku swego istnienia, pod kierunkiem dotychczasowym i z programem politycznym niezmienionym.

„Dziennik Kijowski“ w drodze dalszego doskonalenia się wprowadza w roku 1912 szereg ulepszeń w dwóch przedewszystkiem działach: **informacyjnym i literackim.**

W dziale **informacyjnym** czytelnicy „Dziennika Kijowskiego“ będą obsługiwani przez szereg **własnych Agencyi telegraficznych** „Dziennika“, mieszczących się we **wszystkich większych miastach w kraju i za granicą,** jako też przez Petersburską Agencyę Telegraficzną.

O życiu prowincyi dostarczać będzie wiadomości czytelnikom „Dziennika“ szereg korespondentów własnych ze wszystkich okolic naszego kraju.

W dziale **literackim** „Dziennik Kijowski“ drukować będzie:

dalszy ciąg = **„Listów z Afryki“ Wład. Rodowicza.**

Cykl wrażeń artystycznych **JERZEGO ŻUŁAWSKIEGO** z pod włoskiego nieba

p. t. **„Z SŁONECZNEJ PIELGRZYMKI“.**

„Dziennik Kijowski“ zapewnił sobie ponadto współpracownictwo **pierwszorzędnych** sił naszych literackich i naukowych.

Prenumeratorom „Dziennika Kijowskiego“ będzie przysługiwało w roku 1912 prawo nabywania po cenach zniżonych następujących wydawnictw:

„Dzieje Porozbiorowe Litwy i Rusi“ — HENRYKA MOŚCICKIEGO; „Historya Polska“—FELIKSA KONECZNEGO; „Rok Polski“ i „Encyklopedya Staropolska“—ZYGMUNTA GLOGERA.

WARUNKI PRENUMERATY „Dziennika Kijowskiego“ pozostają niezmienione:

W kraju **12** rb. rocznie, **6** rb. półrocznie, **3** rb. kwartalnie, **1** rb. miesięcznie.
Zagranicą **18** „ „ **9** „ „ **4.50** „ **1.50** „

Osobom, które opłacały dotychczas zniżoną prenumeratę, prawo to będzie przysługiwało nadal.

Redaktor odpowiedzialny Stanisław Zieliński. Drukarnia Polska w Kijowie, ulica Kreszczatyk № 38. Wydawca Antoni Zieleński.